**ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“**

# ПРОГРАМА ЗА КАНДИДАТСТУДЕНТСКИЯ ИЗПИТ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Конкурсният изпит по български език е електронен тест с 35 задачи, които имат за цел да проверят знанията на кандидат-студентите в областта на правописа и пунктуацията на българския език. Оценката се формира въз основа на общия брой точки, получени при решаването на теста. Максималният брой точки на теста, който гарантира отлична оценка (6.00), е 35, а минимумът за успешно положен изпит (среден 3.00) е 10 точки. Всеки въпрос има по 5 отговора, като само един от тях е верен. При всеки верен отговор получавате по 1 точка. За сгрешен или непопълнен отговор точки не се получават, както и не се отнемат.

Общото времетраене на теста е 40 минути.

## I. ПРОВЕРКА НА ПРАВОПИСНАТА КУЛТУРА

Чрез 25 задачи се проверява равнището, на което кандидат-студентите владеят правилата за писане в книжовния български език:

– правопис на думите и на техните форми с оглед на гласните и на съгласните и на закономерните им промени при изговора;

– употреба на членните форми, на мъжколичните числителни имена (*двама, трима…*) и на падежните форми на местоименията (*него, кого, когото, някого* и пр.);

– употреба на малки и на главни букви;

– слято, полуслято и разделно писане на сложни и на съставни думи;

– правопис на бройни, степенувани и множествени форми;

– синтактично съгласуване на местоимения в простото и в сложното изречение (съгласуване на *който/ които; чийто/ чиито; мой, твой…/свой* и пр.).

## II. ПРОВЕРКА НА ПУНКТУАЦИОННАТА КУЛТУРА

В областта на пунктуацията знанията на кандидат-студентите се проверяват чрез 10 задачи, които обхващат правилата, свързани с употребата на препинателните знаци в простото и в сложното изречение.

Правилният избор на верен отговор предполага познаване на пунктуацията на еднородните, обособените, вметнатите и повторените части, отделянето на простите изречения в рамките на сложното, а също така и умения за разпознаване на изключенията, свързани с еднократната употреба на съюзите *и, или, да*; с включването на подчинено въпросително изречение (косвен въпрос) в структурата на сложното изречение; с контактната позиция на съюзи, отнасяни към различни прости изречения в състава на сложното, и др.

## ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:


I.

**Официален правописен речник на българския език**. София, БАН, 2012.

**Правопис и пунктуация на българския език**. Основни правила. София, БАН, 2011.

**Нов правописен речник на българския език**. София, БАН, 2002.

II.

**Бонджолова, В.** Практически български език. Помагало по правопис и пунктуация. С правила, упражнения, тестове. Първа част. Правопис. В. Търново, 2015.

**Бонджолова, В., Ст. Буров**. Нови тестове за кандидат-студенти по български език 10 +. В. Търново, 2004.

**Буров, Ст., В. Бонджолова.** Правопис и препинателни знаци. Помагало с правила, упражнения и тестове. Експресно издание специално за кандидат-студенти. Пето издание. В. Търново, 2015.

**Върбанова, П.** Как се пише? Основни правила за езикова грамотност. София, 2020.

**Илиева, М.** Тестове по български език за кандидат-студенти. 32 обучаващи и проверовъчни теста. Варна, 2006.

**Илиева, М.** Да членуваме заедно. Варна, 2000.

**Цанков, К.** Езикова култура. Знания за езика. Правопис и пунктуация. Девето издание. В. Търново, 2015.